

Barn- och ungdomsförvaltningens underlag till lokalförslöjningsplan fram till år 2030

Befolkningsprognos

Tyresö kommuns befolkningsprognos bygger på statistik örer befolkningsrörelser i Tyresö, samt bedömningar om framtida byggplaner. Bedömningarna av byggprojekt ses som säkra för de närmaste två åren, därefter påverkas prognosen av konjunktur och bostadsmarknad.

Den största utmaningen som ligger framöver är att befolkningen väntas öka markant i Tyresös centrala delar. Prognosen pekar mot en kraftig ökning av barn och elever i centrumområdet under planperioden. Samtidigt finns ett visst behov av att reinvestera i föråldrade och delvis uttjänta lokaler för förskola och grundskola.

I maj 2019 gav kommundirektören uppdrag till kommunens fastighetsstrateg att ta fram förslag på lösningar för centrumområdet. I detta arbete medverkar ett antal tjänstemän från olika förvaltningar. Från barn- och utbildningsförvaltningen medverkar skolchefer, rektorer och lokalsamordnare för att gemensamt arbeta fram lösningsförslag. Färdiga lösningsförslag beräknas presenteras för kommunstyrelsen tidigast i slutet av året.

Behovsprognos förskola fram till år 2030

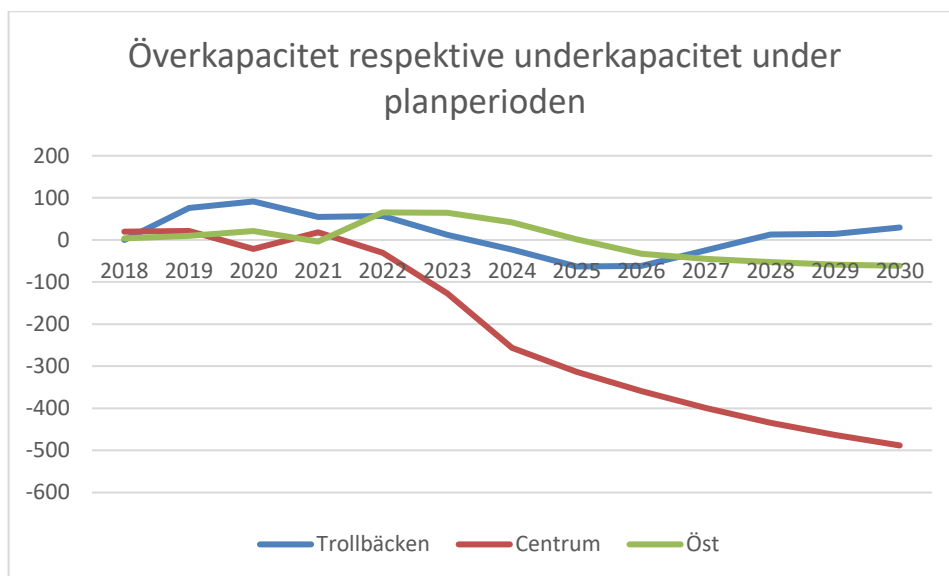
Utgångspunkter:

- Befolkningsprognos inklusive planerad nyproduktion av bostäder.
- Tyresö är indelat i tre kommunalar: Centrum, Trollbäcken och Öst.
- Barn i kommunala förskolor i förhållande till det hastak som verksamhetschefen för förskola beslutar.
- Att cirka 35 % av barnen är inskrivna i fristående förskolor. Prognosen bygger på antagandet att denna andel ligger kvar.
- Prognosen baseras på att nyttjandegraden är 97 % av befolkningen 1-5 år.

Fakta idag:

- Antal folkbokförda barn i Tyresö i åldern 1-5 år: ca 2 900 barn.
- Antal barn inskrivna i Tyresö kommunala förskolor: ca 1 850 barn.
- Antal barn inskrivna i fristående förskolor: 980 barn.
- Antal barn inskrivna i pedagogisk omsorg: 64 barn.
- Totalt antal platser till förfogande inom kommunen idag: 2 950 platser.
- Antal barn i annan kommun/fristående förskola utanför kommunen: 58 barn.
- Antal barn från annan kommun som är inskrivna i kommunens förskolor samt i fristående förskolor i kommunen: cirka 70 barn.

Behovet av förskoleplatser fortsätter att öka men varierar mellan kommundelarna. Det är viktigt att utbyggnadstakten av förskoleplatser håller jämna steg med planerad nybyggnation så att det statligt beslutade placeringsansvaret på 4 månader och den politiskt beslutade platsgarantin i Tyresö på 3 månader ska kunna hållas.

Om inte annat anges i denna skrivelse så bedöms behovet av nya förskoleplatser med förutsättningar att:

- Förskolan Båten läggs ner till hösten 2021.
- Ny typförskola klar vid Akvarievägen i juni 2021.
- Ny typförskola klar vid Breviksvägen i januari 2022.
- Tyresö förskola minskar med 30 platser i våren 2022 (återlämnar lokaler till grundskolan).
- Tillfällig paviljong på förskolan Slottsvillan återlämnas våren 2022.

Om ovanstående förutsättningar gäller, bedöms kommunen klara behovet av förskoleplatser fram till och med december 2022.

Behoven för olika områden kan sammanfattas enligt följande:

- I Trollbäcken prognostiseras en överkapacitet i början och mitten av planperioden.
- I Centrum är behovet av nya platser mycket stort och ett stort antal nya platser behövs omgående.
- I Östra området bedömt antal platser räcka till ända fram till år 2026 innan efterfrågan väntas öka något i slutet av planperioden.

I förra årets prognos beräknades behovet av nya platser uppgå till cirka 600 platser under planperioden. I årets prognos är motsvarande siffra 530 nya platser tills slutet av planperioden. Av dessa är det ca 500 platser som rör centrumområdet.

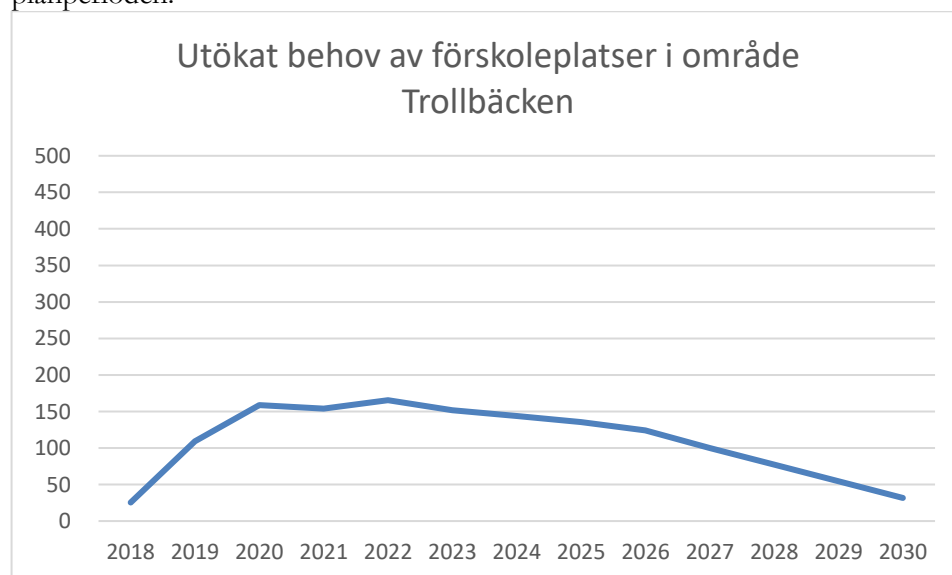
Förskola – delområde Trollbäcken

(NYKO-områden inom parantes)

I delområdet Trollbäcken (Trollbäcken (10), Hanviken (11a), Skälsätra (11b)) finns idag 12 förskolenheter med 832 platser i kommunal och fristående verksamhet samt pedagogisk omsorg med 5 platser. Andelen platser i kommunal regi är cirka 35 % i området, det vill säga lägst av alla kommundelar.

Lokalerna på Fornuddens förskola har under en tid haft problem med dålig lukt och rummen är små. Det kan leda till att en mer omfattande och kostsam ombyggnation behövs genomföras på sikt.

I Trollbäcken prognostiseras en överkapacitet i början och mitten av planperioden enligt befolkningsprognosen. I området finns även barn som är folkbokförda i centrum inskrivna. Nuvarande kapacitet bedöms räcka till under planperioden.

Det finns planer på två större nybyggnadsprojekt som omfattar 210 nya lägenheter i Trollbäckenområdet. I befolkningsprognosen tas hänsyn till nybyggnadsprojekten men om generationsväxlingen kommer att öka i området jämfört med tidigare, så kommer överkapaciteten inte bli så stor. I takt med att nya flerbostadshus har blivit färdigbyggda ibland annat Tyresö centrum så har den äldre generationen i detta område sålt av sina hus och barnfamiljer flyttat in till området. Det är svårt att avgöra hur generationsväxlingen i området kommer att utvecklas. Värt att nämna är att det i detta område finns en ganska stor efterfrågan av platser av vårdnadshavare från Haninge och Nacka kommun. Den efterfrågan finns inte i de andra områdena.

Under det senaste året pekar befolkningsprognosen på en minskning av antalet förskolebarn jämfört med tidigare års prognoser. Det kommer sannolikt att leda till att trycket på platserna i Centrum kommer att minska, vilket är en önskvärd effekt. Barn från område Trollbäcken som idag är inskrivna i Centrum kan beredas plats i område Trollbäcken, där de är normalt sett är hemmahörande.

Slutsats:

I Trollbäcken prognostiseras en överkapacitet i början och mitten av planperioden enligt befolkningsprognosen. Om det sker en stor generationsväxling i området kommer det att ändra prognosen.

I nuläget finns centrumbarn placerade i området och trollbäcksbarn placerade i centrumområdet, på några års sikt bör en balans skett. Det finns även tryck på platser för barn som är folkbokförda i annan kommun.

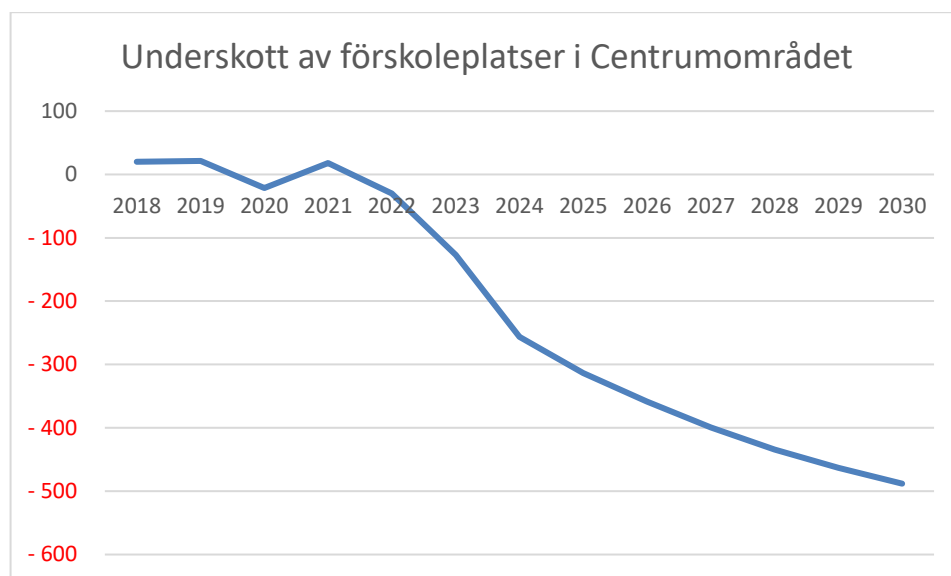
Förskola – delområde CENTRUM

I Tyresös centrala del (Lindalen (20, 21), Tyresö Centrum (30), Granbacken (31), Bollmora (32,33,34), Krusboda (40,41,42)) finns idag 19 förskolenheter med 1402 platser i kommunal och fristående förskola samt 23 platser i pedagogisk omsorg. Andelen platser i kommunal regi är cirka 87 % i centrum.

Behovskurvan för område Centrum ser ut enligt följande med förutsättningar att:

- Båten rivs till hösten år 2021
- Nya förskolan på Akvarievägen står klar i juni 2021
- Förskoleavdelningar inrättade på Bergfotens skola är kvar
- Förskoleavdelningar inrättade på Njupkärrs skola är kvar
- Tillfällig uppställd paviljongsförskola Stimmet är kvar

Antalet platser i centrum beräknas räcka till fram till och med 2022 och därefter ser behovskurvan ut enligt nedanstående diagram:

Från och med år 2023 ökar efterfrågan i ganska jämn takt fram till slutet på planperioden år 2031 då behovet är cirka 488 nya platser. Om hänsyn tas till att förskolan skulle behöva gå ur de tillfälliga lösningarna, så ökar behovet med ytterligare 160 platser.

Under de närmsta åren kommer ett flertal nybyggnationer bli färdigställda i Centrum. Förvaltningen bedömer en osäkerhet i hur det kommer att påverka söktrycket på förskoleplatser, då det främst är små lägenheter som byggs. Små lägenheter lockar troligen inte barnfamiljer i första hand utan sannolikt en äldre målgrupp. Det leder rimligtvis till att generationsväxling sker i villaområden runt om hela Tyresö kommun och inte nödvändigtvis i centrala delarna.

Slutsats: Enligt befolkningsprognosen kommer behovet av platser öka kraftigt i centrumområdet. Kommunen behöver arbeta vidare med att hitta fler alternativ för nya förskoleplatser i centrum. Om permanenta lösningar inte kan ordnas när behoven uppstår kan paviljongslösningar bli aktuellt. Paviljonglösningar kräver mark.

Utbyggnadstakten av hela centrumområdet kommer ha påverkan av behovet av förskoleplatser. I takt med att det byggs flera nya bostadsområden i centrum måste även utbyggnad av nya förskolor ske, det bör finnas med redan på detaljplansnivå.

I skrivande stund pågår en förstudie om förskolan Kardemumman kan byggas ut. Förstudien är nyligen påbörjad och ett 80-tal nya platser bedöms preliminärt kunna stå klara till tidigast år 2022. Evakuering kommer att behövas under byggperioden och i förstudien undersöks lösningar för det.

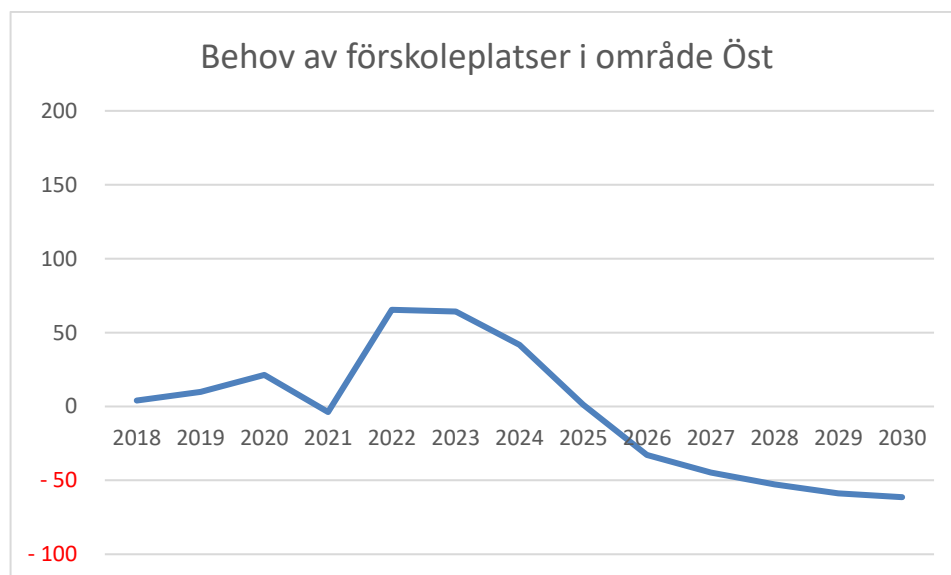
Förskola – delområde ÖST

I Tyresös östra del (Öringe (50), Tyresö strand (60,61,62), Brevik (70,71), Sydöstra Tyresö (80,81) finns idag 10 förskolenheter med 688 platser och pedagogisk omsorg med 24 platser. Andelen platser i kommunal regi är cirka 50 % i Öst.

Befolkningsprognosen visar på en succesiv ökning av barn i området under planperioden. Den planerade typförskolan på Breviksvägen kommer väl till pass då den beräknas stå klar i våren 2022. Tidigare års befolkningsprognoser har pekat mot att ökningen av barn skulle öka mycket kraftigt men i årets prognos bedöms ökningstakten bli väsentligt lägre under planperioden. Det gör att det finns goda möjligheter att återlämna den tillfälliga paviljongen på Slottsvillan och även Tyresö förskola beräknas kunna återlämna lokaler till Tyresö skola när nya typförskolan står klar på Breviksvägen.

Behovskurvan för område Öst ser ut enligt följande med förutsättningar att:

- Nya förskolan på Breviksvägen står klar i januari 2022
- Tillfälliga avdelningar på Tyresö skola läggs ner våren 2022
- Förskolan Slottsvillan finns kvar men en tillfällig uppställd paviljong tas bort våren 2022.

Slutsatser: Befolkningsprognosen visar på en succesiv ökning av barn i området under planperioden. Först år 2026 beräknas ett underskott om förskoleplatser uppstå. Till dess behövs planering genomföras för att se på permanenta lösningar för ett utökat behov i slutet av planperioden så underskottet av platser uppgår till 60 platser.

Förvaltningen anser att detaljplanearbete bör tas fram som tillmötesgår att på sikt kunna uppföra en ny typförskola intill Breviks skola.

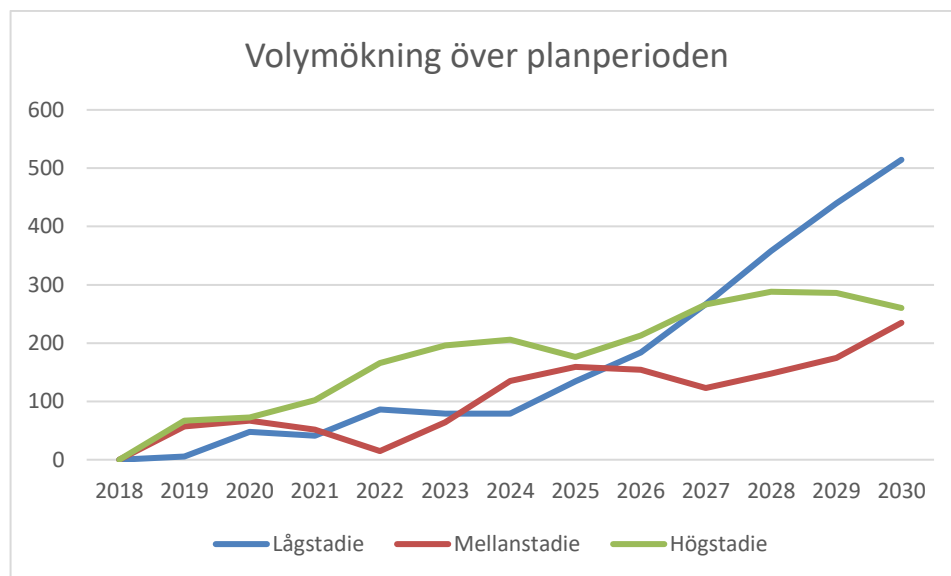
Behovsprognos grundskola fram till år 2030

Utgångspunkter:

- Befolkningsprognos inklusive planerad nyproduktion av bostäder
- Tyresö är indelat i tre kommundelar: Centrum, Trollbäcken och Öst.
- Elever i kommunala skolor i förhållande till maxkapacitet (basrum, kvm, ventilation, kökets kapacitet). Angiven kapacitet är bedömd av skolchefen för grundskola.
- Skolval. Omkring 20 % av eleverna väljer friskolor (främst fristående skolor i eller nära kommunen; Brevik skola, Engelska skolan, Kunskapsskolan och Tyresö Montessoriskola). Prognosen bygger på antagandet att denna andel ligger kvar.

Fakta idag (varav antal elever i grundsärskola anges nedan inom parentes):

- Antal folkbokförda elever i Tyresö i åldern 6-15 år: 7000 elever.
- Antal platser i Tyresö kommunala grundskolor: cirka 5850 elever.
- Totalt antal elever inskrivna i Tyresö kommunala grundskolor: 5400 (62) elever.
- Antal elever i fristående grundskola i kommunen: 720 elever.
- Antal elever i fristående grundskola utanför kommunen: 400 (4) elever.
- Antal elever inskrivna i annan kommun: 100 (1) elever.

Kortsiktigt behov

Behovet av platser i åk F-6 är i kommunen ökar men bedöms hanterbart under de nästkommande två åren. Då det gäller åk 7-9 så kommer elevantalet att öka mer under samma period och redan 2022 pekar platsbehovet om cirka 150 fler platser i åk 7-9 jämfört med idag. Prognosen avviker marginellt jämfört med föregående års prognos.

Långsiktigt behov

I slutet av planperioden bedöms behovet av nya platser i grundskolan ha ökat med cirka 1000 platser jämfört med idag. Av detta avser cirka 50 % av ökningen åk F-3, 25 % åk 4-6 och 25 % åk 7-9. Området som har störst behov av platser på lång sikt oavsett årskurs, är område Centrum. Områdets befolkningsökning beräknas öka med nästan 800 elever under planperioden, vilket är i linje med föregående års prognos.

Behovet av nya platser varierar stort i de olika delområdena, vilket redovisas under nedanstående underrubriker för respektive delområde.

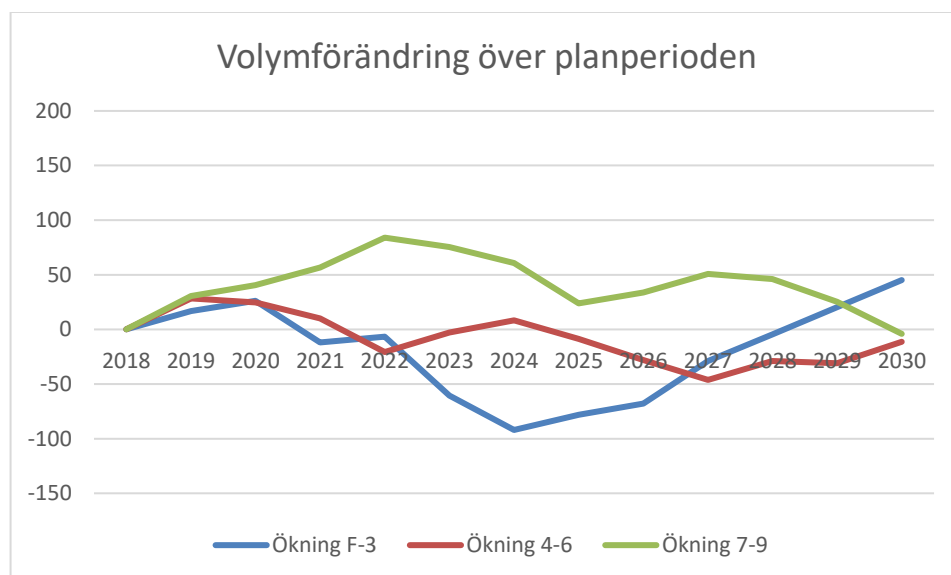
Grundskola – delområde Trollbäcken

(NYKO-koder inom parentes)

I delområdet Trollbäcken (Fornudden (10), Hanviken (11a), Skälsätra (11b) samt (Lindalen (20 och 21) för låg och mellanstadiet) finns idag fyra kommunala skolor med cirka 1850 platser i åk F-9. Lindalen saknar en närliggande grundskola och det finns en historik att låg- och mellanstadie-eleverna i Lindalen, till stor andel söker sig till skolor i Trollbäckens område. Av denna anledning finns därför befolkningsunderlaget (ålder 6-12 år) från Lindalen med i detta delområdes befolkningsstatistik och inte i området Centrum.

Sammanfattning Trollbäcken:

I området idag finns det cirka 2300 elever i grundskoleålder. Befolkningsprognosen pekar mot att antalet elever kommer att öka med i början av planperioden för att sedan minska något innan ökning sker igen.

Delområdet Trollbäcken har störst andel kommunala skolor för lågstadiet, åk F-3, med 97 % av alla elever. Högstadiet har kommunens lägsta andel kommunala skolor, åk 7-9, med 56 %. Närliggande fristående skolor, främst Kunskapsskolan, och brist på kommunala högstadieplatser i denna del av kommunen gör att den kommunala marknadsandelen är låg.

Åk F-3

Idag finns det ca 950 elever i lågstadieålder i området. Befolkningsprognosen visar på en minskning av antalet elever i mitten av planperioden men i slutet av perioden har antalet ökat och då är volymen ca 40 fler elever jämfört med idag.

Åk 4-6

Idag finns det ca 750 elever i mellanstadieålder i området. Under planperioden skiftar volymen både upp och ner i mindre utsträckning. I slutet av perioden väntas det finnas ungefär lika många elever i mellanstadieålder som dagens nivåer.

Åk 7-9

Befolkningen i denna ålderskategori väntas öka under de nästkommande fem åren för att därefter minska. En toppnotering ses år 2022 då området har drygt 80 fler elever i högstadieålder jämfört med idag. I slutet av planperioden beräknas antal elever vara lika stort som dagens nivåer.

I området pågår byggnation av kommunen nya Fornuddens skola F-9. Nya Fornuddens skola ersätter gamla Fornuddens skola som rivs. Gamla Fornuddens skola har idag nästan 450 platser i åk F-6. Nya skolan kommer att ha en kapacitet om cirka 750 elever och bedöms stå klar till januari 2021.

Den nya skolan kommer att inrymma högstadium vilket innebär att trycket på kommunens övriga högstadium kan lättas och då främst Kumla skolas högstadium. När nya skolan står klar bedöms behovet av antalet nya högstadieplatser vara omkring 80 fler jämfört med idag.

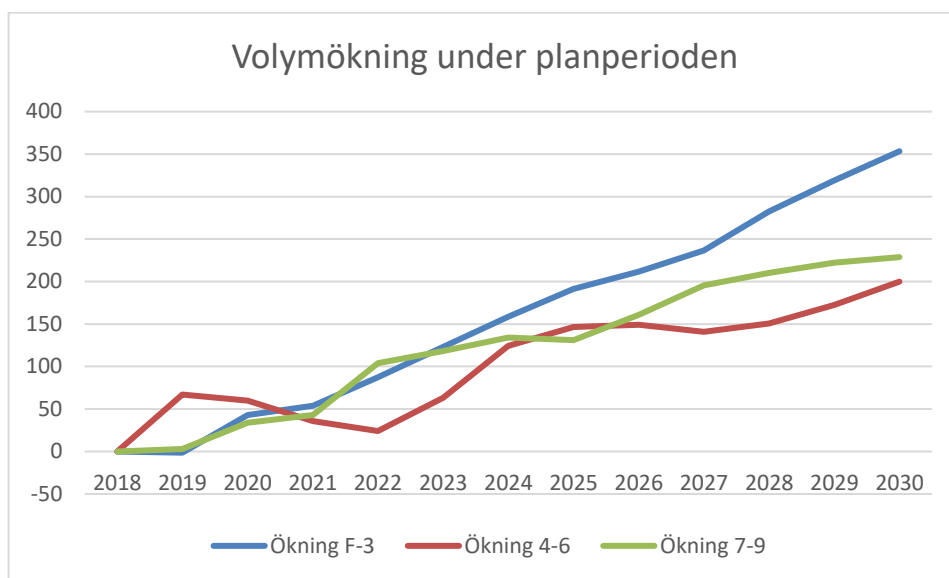
Slutsats: De kommunala skolorna har nått sin maxkapacitet i området och det börjar nu bli brist på platser. Kumla skola behöver minska antalet elever snarast möjligt. Den nya skolan i Fornudden som beräknas stå klar att tas i bruk i januari år 2021. Bedömningen är att med en fullt utbyggd ny skola i Fornudden kommer behoven vara tillgodosedda under hela planperioden. Under första delen av planperioden behöver Kumla skola renoveras. På skolan går drygt 800 elever och en utmaning är hur evakuering kan ske under renoveringen.

Grundskola – delområde CENTRUM

I Tyresös centrala del (Tyresö Centrum (30), Granbacken (31), Bollmora (32-34), Krusboda (40-42) (samt Lindalen (20 och 21) då det gäller högstadieelever), finns idag sju kommunala skolor med nästan 2700 platser i åk F-9. I centrum finns även två fristående skolor, Tyresö Montessoriskola och Engelska skolan, där det tillsammans finns ca 560 elever placerade från Tyresö kommun. Befolkningsprognosen visar en total ökning med nästan 800 elever (6-15 år) under planperioden, vilket ligger i linje med förra årets prognos. Område Centrum växer mest jämfört med övriga områden och volymökningen väntas öka med 30 % till slutet av planperioden.

Sammanfattning Centrum:

I området idag finns det cirka 2650 elever i grundskoleålder. Befolkningsprognosen pekar mot att antalet elever kommer att öka konstant under planperioden och i slutet väntas det finnas omkring 3450 elever i grundskoleålder.

I dagsläget har i stort sett alla kommunala grundskolor nått sin maxkapacitet med undantag av Krusboda skola (åk F-6) och Nyboda skola (åk 7-9) där det finns en viss överkapacitet. Det utrymme som finns på de skolorna kommer väl till pass då en befolkningsökning i centrumområdet väntas inom kort. Redan år 2023 beräknas befolkningen ha ökat med omkring 300 elever jämfört med idag vilket motsvarar omkring fem klasser i lågstadiet, tre klasser i mellanstadiet och fem klasser i högstadiet. Den största befolkningsökningen på kort sikt väntas för elever i låg- och högstadieålder.

I slutet av planperioden väntas befolkningen i grundskoleålder ha ökat med cirka 800 elever där lågstadiet står för en $\frac{1}{2}$ -del mellanstadiet för en $\frac{1}{4}$ -del och högstadiet för en $\frac{1}{4}$ -del.

Slutsats: Bedömningen är att skolkapaciteten F-9 i Centrum behöver utökas på grund av ökat behov till följd av planerad nyproduktion av bostäder.

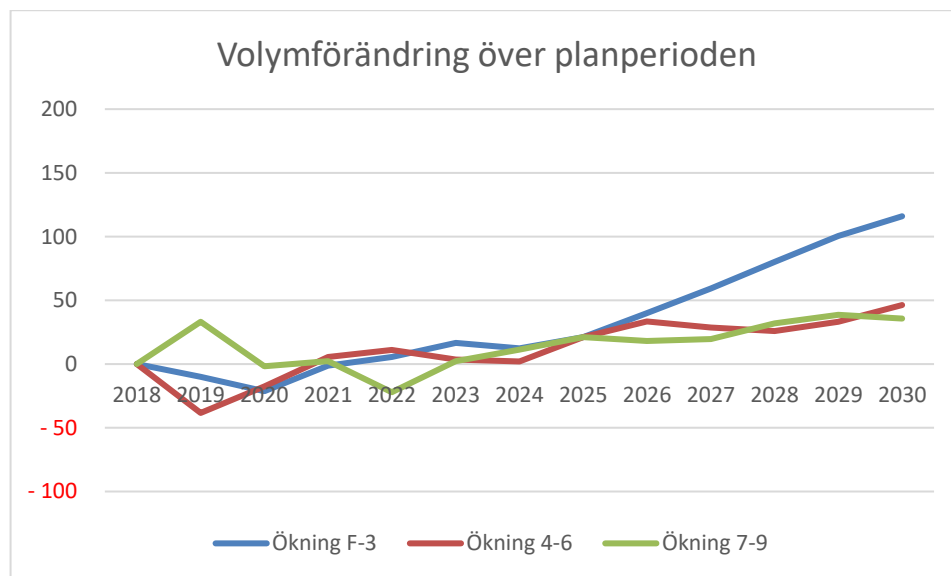
Förskolan har idag verksamhet för cirka 45 barn i skollokaler i Bergfotens skola samt för cirka 45 barn Njupkärrs skola. Om kommunen bygger en ny typförskola vid Bergfoten till år 2023 i Centrum, kan förskolan lämna tillbaka lokalerna till grundskolorna.

Grundskola – delområde ÖST

I Tyresös östra del (Öringe (50), Tyresö Strand (60-62), Brevik (70,71), Syd östra Tyresö (80,81) finns idag två kommunala skolor med 1450 platser i åk F-9. I området finns även en fristående skola på Brevikshalvön för åk F-6 med cirka 250 elever.

Sammanfattning Öst

I området idag finns det drygt 1930 elever i grundskoleålder och befolkningsprognosen visar en total ökning med cirka 200 elever (6-15 år) till slutet av planperioden.

Under planperiodens första halva kommer befolkningen i grundskoleålder att vara relativt oförändrat jämfört med idag. Därefter syns en ökning av befolkningsunderlaget och främst för elever i lågstadieålder.

De kommunala skolorna i området har nått sin absoluta maxkapacitet i dagsläget och då skolorna är populära är även efterfrågan på platser stor från elever som är bosatta i centrumområdet.

Slutsats:

Området har nått sin maxkapacitet, även fast prognosen visar en liten nedgång i början av perioden kommer behovet av antal platser F-3 öka från år 2025.

Det behövs en helhetslösning för fler platser i området på sikt.